

Afvikling af klimaopgaver under regional udvikling som følge af sundhedsaftalen 2024

Region Hovedstaden har med afsæt i den regionale udviklingsstrategi samarbejdet med kommuner, staten, vidensinstitutioner, ngo'er og andre aktører om at løse regionale og internationale problemstillinger inden for klimatilpasning, energiomstilling og cirkulær økonomi inden for klimaområdet. Med sundhedsaftalen 2024 bortfalder Region Hovedstadens adgang til at arbejde med klima og grøn omstilling i geografien fra 2026. Det betyder, at regionens aktiviteter inden for klimaområdet skal afvikles i 2025, og at klima fra 2026 alene vil indgå som hensyn i forbindelse med opgavevaretagelsen på regionens øvrige områder, herunder bl.a. miljø, uddannelse, mobilitet samt indkøb, byggeri og sundhedsområdet.

Region Hovedstaden er i dag engageret i både nationale klimaprojekter, såsom Klimaalliancen, regionale projekter inden for energiomstilling samt indgår i EU-projekter bl.a. støttet af midler til den regionale udviklingsstrategi. Nedenstående giver et overblik over processerne for afklaring inden for de enkelte faglige klimaområder.

Klimaalliancen

Regionsrådet godkendte den 31. januar 2023 regionens deltagelse i Klimaalliancen, som fortsættelse af DK2020-indsatsen.

De fem regioner har ved udgangen af 2024 trukket sig politisk fra partnerskabet i Klimaalliancen, herunder i de nationale styrende organer og det nationale udviklingsarbejde. Der er i 2025 fokus på, hvordan der hensigtsmæssigt kan ske en udfasning af regionernes engagement og overdragelse af opgaver til KKR Hovedstaden. Region Hovedstaden har fra 1. februar trukket sig fra udviklingsopgaver i regi af Klimaalliancen. Opgaver, hvor regionen står for vidensdeling og mere direkte støtte til klimahandling vil blive afviklet og evt. overdraget frem mod november. Derudover vil nationale klimaudviklingsspor under klimaalliancen, som regionerne i fællesskab medfinansierer, blive afsluttet i løbet af 2025.

Energiomstilling

På baggrund af miljø- og klimaudvalgte beslutning den 19. juni 2024 om udmøntning af midler (2 mio.kr) fra puljen for miljø og klima i budgetaftalen 2025, er der arbejdet videre med indsatsen om grønne energiløsninger. I forlængelse heraf er der:

- Igangsat en energisystem- og kapacitetsanalyse for det samlede el- og varmesystem i hovedstadsregionen. Analysen er Region Hovedstadens bidrag ind i projektet "Energi på Tværs" (Fase 4). Analysen har et budget på 1,2 mio. kr. og forventes afsluttet til september 2025, hvorefter forsyningsselskaber og kommuner vil arbejde videre på baggrund af beslutningsgrundlaget analysen har skabt.

- Påbegyndt afsøgning af grundlag for at energifællesskaber, hvor der opsættes vedvarende energi, kan kobles tæt sammen med forbruget af grøn energi. For-projektet er i sin opstart, men forventes gennemført i løbet af 2025. Det indstilles at den maksimale ramme for budget hertil fastlægges til 800.000 kr.

Projektet "Lokal fælles varmeløsning" er i sit tredje år og afsluttes til november 2025.

EU-projekter

Region Hovedstaden er engageret i en række EU-klimaprojekter, hvor regionens opgaver i projekterne enten skal overdrages eller afvikles. Det drejer sig om projekterne Life Act, Circular Economy Beyond Waste, Regions4climate, Interlayer og Directed.

LIFE ACT

De fem regioner har i fællesskab sikret EU-projektet LIFE ACT. Miljø- og klimaudvalget blev orienteret om ansøgningen den 4. oktober 2023. Projektet skulle starte 1. januar, men efter aftale med EU-Kommissionen er projektstart udsat til 1. april 2025 med henblik på at afsøge ny projektejer. Det er nu aftalt at et nyt konsortium bestående af Aarhus Kommune, Syddansk Universitet, Aalborg Universitet og Roskilde Universitet overtager regionernes rolle. Administrationen er i gang med formelt at overdrage projektet til det nye konsortium.

Klimatilpasning og cirkulær økonomi - igangværende EU-projekter:

Administrationen har påbegyndt dialog med bevillingsgivere, samarbejdspartnere og projektkoordinator i EU-projekterne Circular Economy Beyond Waste, Regions4climate, Interlayer og Directed om overdragelse eller eventuel afvikling af regionens del af projekterne inden udgangen af 2025. Administrationen har på baggrund af de tilbageværende leverancer og økonomien i projekterne udarbejdet forskellige scenarier for projekterne som afsøges. Scenarierne er udarbejdet på baggrund af administrationens dialog med projektpartnere, projektkoordinator og rådgivning fra Greater Copenhagen EU Office. Det forventes, at aftaler om EU-projekterne vil være på plads så overdragelse eller afvikling kan ske i løbet af andet halvår 2025.

Kontrakten (grant agreement), som er indgået for hvert projekt mellem regionen, EU-Kommissionen og projektkoordinator sætter rammerne både for regionens deltagelse og udtræden af projekterne. Administrationen vil frem mod en overdragelse/afvikling af EU-projekt opgaver gennemføre aktiviteter i projekterne efter aftale med EU-Kommissionen og projektkoordinator, så regionen lever op til sine juridiske forpligtigelser i de enkelte projekter. Administrationen rådfører sig i forlængelse heraf med Greater Copenhagen EU Office og Uddannelses- og Forskningsstyrelsen for at sikre, at regionen lever op til både formelle og uformelle krav fra EU-Kommissionen i forbindelse med overdragelse og afvikling af regionens andel i EU-projekter.

Administrationen afsøger nedenstående for overdragelsen af EU-klimaprojekter. For alle projekter gør det sig gældende, at Region Hovedstaden er ansvarlig for og forpligtet til at udarbejde slutrapporteringer for regionens projektresultater og økonomiforbrug, som skal udarbejdes og indsendes efter den formelle overdragelse af projekterne.

- **Circular Economy Beyond Waste**

Region Hovedstaden er engageret i fire delprojekter i CEBW. Administrationen vurderer at kunne afslutte tre af de fire delprojekter inden udgangen af 2025 og overdrage det sidste delprojekt til anden partner i projektet inden udgangen af 2025.

- **Regions4climate**

Administrationen og Region Sjælland er i dialog med Københavns Universitet om overdragelse. Projektet vil kunne overdrages per 1. august 2025.

- **Interlayer**

Administrationen er i dialog med Københavns Universitet om overdragelse per 1. august 2025.

- **Directed**

Administrationen er i dialog med DTU om overdragelse af regionens del af projektet. Overdragelse vil være fra 1. oktober 2025.